
had nuttige informatie opgeleverd. Een zuster van Kraaijvanger vertelde namelijk dat haar broer acht maanden geleden in Hoorn was aangesteld.¹⁶

Zondag 25 januari bezocht Hoogvliet zijn oom in Den Haag. Vandaar vertrok hij diezelfde dag nog naar Hoorn. Daar ving hij aanvankelijk bot, omdat de eerste geestelijke die hij daar aansprak, de kapelaan van de deken, hem duidelijk geen antwoord had willen geven. Vervolgens was hij naar de tweede pastorie ter plaatse gegaan en had daar ‘onder eenig voorwendsel’ de nodige informatie gekregen: de pater was een paar maanden kapelaan geweest in Medemblik, maar was daarna naar een klooster in Crooswijk bij Rotterdam vertrokken. Na een tweede overleg met Grevelink vertrok Hoogvliet naar Crooswijk. Na te hebben voorgewend dat hij uit Steenderen kwam, kreeg hij daar Kraaijvanger te spreken. Bij diens binnenkomst in de spreekkamer had Hoogvliet zich meteen voorgesteld als ambtenaar van politie en ook het doel van zijn komst vermeld: het bieden van bescherming. Volgens Hoogvliet was de pater daarop begonnen te huilen. Hij had hem daarna ‘*nagenoeg in dezelfde woorden*’ het volgende verteld: ‘Dat hij zoodanige zedelijke drukking ondervond dat het hem onmogelijk was om langer zóó te blijven leven. Dat hij vaster dan ooit protestant is in zijn hart, maar dat hij hoopte en smeekte dat dit niemand zou worden medegedeeld, daar de priesters hem dan stellig zouden vergiftigen. Dat zijn geest gedrukt en bedroefd is tot den dood toe. Dat hij wel is waar in het klooster volkomen vrij was, ... dat men hem zelfs zacht behandelt en hem ontziet, maar dat hij door de priesters zedelijk beheerscht wordt, dat hij na verloop van zes weken vijftien jaar dienst heeft als priester en alsdan aanspraak heeft op pensioen, dat hij voornemens is tegen dien tijd het klooster te verlaten om dan van dat pensioen te leven; dat hij toch zoo het klooster niet verlaten kan, want dat hij toch leven moet, dat hij niet op zijne familie behoefde te rekenen, dat die familie hem te veel haten zou en dat hij vroeger afstand heeft gedaan van zijne bezittingen, ten behoeve van de Orde der Jesuiten. Dat hij buitendien in alles met zachtheid wilde te werk gaan, omdat hij dan meer nut kon stichten in ’t vervolg voor de Katholieken en dat hij ook vreesde voor de haat der gansche geestelijkheid, indien hij zich plotseling uit het klooster verwijderde’. Na Hoogvliets repliek dat hij toch wel zou kunnen rekenen op financiële ondersteuning van protestantse zijde, was de pater weer gaan huilen. Hij deelde nog mee dat hij nu ongeveer een halfjaar in Crooswijk was en dat hij daarvóór tien maanden als kapelaan in Medemblik had gewerkt: ‘welke dienst hij niet kon voortzetten als geheel in strijd met zijne protestantsche gevoelens’. Eerder had hij inderdaad een halfjaar bij zijn oudste broer in Olburgen vertoefd. Na het gesprek

¹⁶ Hoogvliet aan Grevelink, 4, 8-9, 13, 18, 21 en 23 jan. 1857.